

בענין אם נראה קשת בלילה

(סימן של"ו) בס"ד פתח"ק ירושלים תובב"א

פ' נח (ט"ג) את קשתי נתתי בענן וגו'. ע"ד שנתחבטו הראשונים בענין **«אם נראה קשת בלילה»**. ע"י בר"ה (כ"ד). תוס' ד"ה גירי, דאין קשת אלא ביום, וכ"כ בס' תורת העולה לרבינו הרמ"א (ח"ב פ"ד) דאין הקשת נראה בלילה לפי שאין השמש על הארץ, וברד"ק כאן כ' ג"כ שהקשת הוא כדברי חכמי המחקר מניצוץ השמש שמלהט כנגד הענן אחר המטר. **אולם** בס' שביל אמונה להג"ר מאיר אלדבי זצ"ל (שה"י בשנת ק"י לאלף הששי) בסוף נתיב ב' כ' גם אפשר שתראה בלילה כשהירח שלם, ובלבד בעת עלותו או בעת שקעו, וזו הנראית יותר לבנה מהנראית ביום. וכ"כ בס' הברית ה"א מאמר (יוד פ"ב) ולפעמים בזמן מרובה אפשר שתראה הקשת ג"כ בלילה כשהירח שלם ומלא וכו' וע"ש, ועי' בצמח דוד ח"ב (באלף הששי שנת ת"ל), ובמדרש תלפיות ענף, דברשי שאירעו בעולם "דבשנת ת"ל קשת נראה בלילה כמו ביום.

וע"י בס' יערות דבש ח"א (דרוש י"ב) שהביא מזה"ק דיש ב' מיני קשת משוני' סגונים, א' הוא טבעי, אבל מה שיש בו מראה תכלת לגמרי הוא הוא הקשת הנרצה להזכרת ברית, כי תכלת מלשון כלי' ר"ל, תכלת מורה כי נתחייבו ח"ו כליו, ויש להם תכלית טוב בזכירת הברית וכו' וצריך לימוד והבחנה להבחין בין ראיית קשת אם הוא טבעי או קשת הזכרת ברית וכו' ע"ש.

וכ"כ בספרו אהבת יונתן בהפסרת מחר חודש (ד"ה והנה) דב' מיני קשת הם, הא' קשת הטבעי בעת ירידת גשמים והחמה וזרחת למול ענן הגשם, נראה כמין קשת, והב' הוא קשת שהוא לאות ברית עולם, והוא שלא כדרך הטבע והצדיק יוכל להבחין בין הטבעי לשאינו טבעי. ובהגהות זכרון מנחם שעל הקוטי מהר"ח יצא לחלק בדברי הגר"י הג"ל, די"ל דהתוס' שכתבו דאין קשת אלא ביום קאי על קשת טבעי, דאין הקשת נראה בלילה לפי שאין השמש על הארץ, אבל קשת הב' שהוא אינו טבעי בוודאי יש זמן שרואין בלילה.

וע"ד אם לברך על קשת בלילה, וכן אם לברך בשם ומלכות בגליונות הבאות א"ה.

המול

ספרים שנתקבלו במערכת «אוצרות ירושלים»

הופיעו ב' ספרים חדשים ונתחזים בכרך אחד, היוצאים עתה לאור לראשונה מהרה"ג רב"י זילבר שליט"א:

א. «ברית עולם» הלכות שבת — חלק שני, כולל: כל דיני מלאכות המותרים והאסורים ע"י גכרים בשבת (גם בנוגע לחידושי הסכניקה בזמנינו) — חינוך הבנים — בשמירת שבת ובשאר מצוות ואיסורים, גיל החינוך, ומי חייב לחנכם, ושאר הל' שבת.

ב. «אז נדברו» חלק חמישי כולל: שו"ת מרבנן ותלמידיהם בארץ ובחו"ל בענינים אקטואליים מהל' שבת ושאר חלקי השו"ע.